

ŠVEICARIJOS
LIETUVIŲ

ŽINIOS

Neperiodinis leidinys Nr. 1 (8)

ŠLŽ pirmasis numeris išėjo 1951 m. Iki 1953 m. buvo išleisti 7 numeriai. Tolesnis leidimas nutrūko.

2001 gruodis

*Ir vėl dangus toks grynas
Kalėdų naktį prie Baltijos krantų.
Glaudžias valandos iš Laiko vandenynų,
Kviečia su išėjusiais pabūt kartu.
Giliai pajust jų didžią dvasią,
Išmokt ką nors, kol nevēlu...
Kur dar šviesesnę Kūčių naktį rasi?
Baltesnį šerkšną sodo obelų?
(J. Survilaitė – Vaitkevičienė)*

Sveikiname visus Šveicarijos lietuvius, jų artimuosius, draugus ir bičiulius, visus „Šveicarijos lietuvių žinių“ skaitytojus ir rėmėjus su Šv. Kalėdomis ir Naujaisiais 2002 – siais metais.

Telydi Jūsų šeimas gerumo, meilės, dėkingumo ir santarvės dvasia.

Daug prasmingų, visiems reikalingų darbų, skaidrios nuotaikos!
ŠLB Valdyba

*Hättest du die Einfalt nicht,
wie sollte
Dir geschehen, was jetzt die Nacht
erhell't?
Sieh, der Gott, der über Völkern
grollte,
macht sich mild und kommt in
dir zur Welt.
(R. M. Rilke „Geburt Christi“)*

Möge das neue Jahr allen unseren schweizerischen Freunden und Ihren Familien Glück und Segen bescheren; auf dass wir alle zusammen unsere Kräfte für eine friedvolle Welt einsetzen dürfen.

Mit herzlichen Wünschen für erholsame Feiertage.
Der Vorstand der Litauischen Gemeinschaft in der Schweiz

*Mieli Šveicarijoje gyvenantys tautiečiai,
Artėja pirmosios Šventos Kalėdos XXI amžiuje. Ši nuostabi šventė ir naujojo amžiaus pradžia pagimdo ypatingą jausmą ir viltį. Viltį būti laimingiems, sveikiems, džiaugtis savo vaikų ir artimųjų sėkme.
Nežiūrint tragiškų įvykių, šiais metais sukrėtusių kai kurias valstybes, neaplenkusių ir Šveicarijos, bet palikusių pėdsakus visų taurių žmonių širdyse, tikime, kad ateinantys metai atneš gėrį, džiaugsmą ir ramybę. Linkime visiems Šveicarijoje gyvenantiems lietuviams, jau įleidusiems šaknis šiame nuostabiame Alpių krašte, bei neseniai čia atvykusiems.*

Linksmų Šventų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų!

Lietuvos Respublikos nuolatinės misijos Ženevoje vardu

Dr. Algimantas Rimkūnas

Nuolatinis atstovas, ambasadorius

Artėja šių ypatingų metų pabaiga ir ateina Kalėdų šventės. Švenčių proga sveikiname Jus ir Jūsų artimuosius, linkime stiprybės, sėkmės ir geresnių 2002 metų.

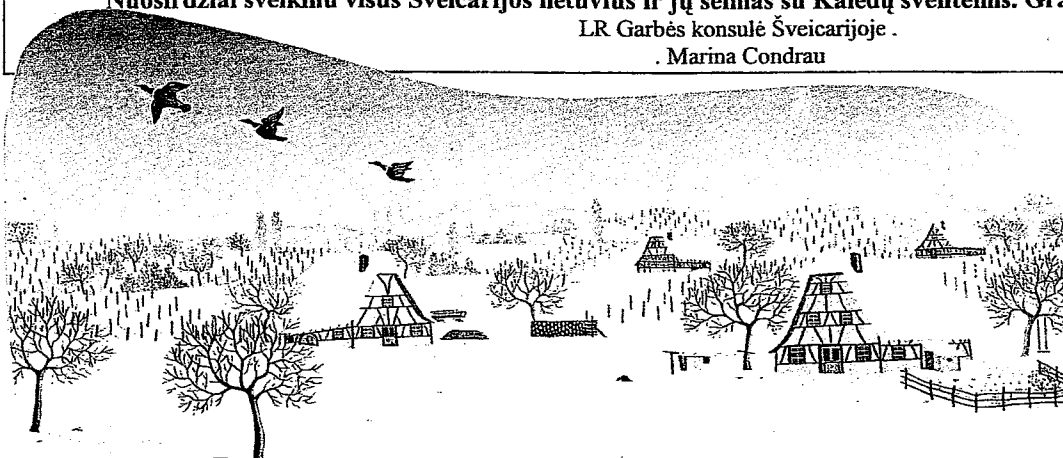
Vytautas Kamantas

PLB Valdybos pirmininkas

Nuoširdžiai sveikinu visus Šveicarijos lietuvius ir jų šeimas su Kalėdų šventėmis. Gražių ir laimingų 2002 – ujų!

LR Garbės konsulė Šveicarijoje .

Marina Condrau

Jubiliejiniame numeryje: **ATMINTIS
RENGINIAI
SUSITIKIMAI
JUBILIEJAI
SKELBIMAI, LAIŠKAI
NETEKTYS**

INTERVIU SU ŠVEICARIJOS LB GARBĖS PIRMININKU DR.V.DARGUŽU - HOFER

ŠVEICARIJOS LIETUVIŲ ŽINIOS

Neperiodinis leidinys No 7 Berne, 1953 m. vasario 13 d.

VARDAN TOS LIETUVOS!

Kai lygiai prieš dvejus metus pasirodė pirmas "Šveicarijos Lietuvių žinių" numeris, savo įvado žodyje rašėme, kad mūsų leidinio tikslas yra apjungti tautiečius į tikrą, aktinę lietuvių bendruomenę. Taip pat minėjome, kad leidinys kotina tarnauti kaip susižinojimo priemonė ir kad jis bus jungtis tarp vietinės lietuvių bendruomenės narių.

Gerbiamas Daktare, savo archyvuose Jūs sėkmingai išsaugojote pirmuosius „Šveicarijos lietuvių žinių“ numerius. Kokius tikslus 1951-53m. laikotarpyje turėjo šis laikraštis?

„Šveicarijos lietuvių žinios“ tuo laiku suvaidino didelį vaidmenį, 1951-53 metais Šveicarijoje dar tebegyveno beveik visi pabėgėliai iš Lietuvos: šeimos su vaikais, kelios dešimtys studentų, keliolika vyresnio amžiaus vyrų ir moterų. Visi galvojo, ką veikti toliau. Buvo aišku, kad Baltijos šalys-Lietuva, Latvija, Estija liks Rusijos nuosavybėje. Šveicarijoje tuo metu buvo virš milijono pabėgėlių. Kas penktas šalies gyventojas buvo karo atblokštas į šią šalį. Vietiniai gyventojai bijojo ekonominės krizės, kurią išgyveno po pirmo pasaulinio karo, todėl pabėgėlius negailėstingai varė lauk. 1951-55 metais iš Šveicarijos išvyko apie 90 % lietuvių. Laikraštis daug kam padėjo pasirinkti, kur vykti. Išvykus didžiąjai daugumai lietuvių iš Šveicarijos, pradėjus leisti Londone „Europos Lietuvį“, laikraščio „Šveicarijos lietuvių žinios“ leidimas nutrūko.

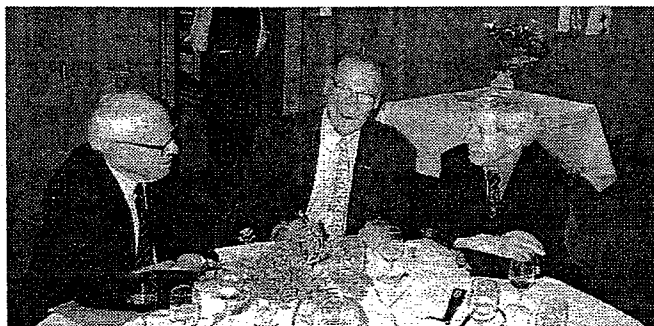
Jums tuo pačiu teko rūpintis Berne studijavusių lietuvių studentų mokslo bei pragyvenimo reikalais. Kurį laiką Jūs buvote vienos svarbios užsienio studentų Sąjungos Berno universitete sekretorius. Kokį vaidmenį 1946-48m atliko toji studentų Sąjunga?

Berno ir Freiburgo Universitetuose studijavo keli šimtai įvairių tautybių studentų. Retas turėjo geras pragyvenimo sąlygas. Lietuviai, kaip ir kitų tautybių studentai, irgi atvyko į šalį vienmarškiniai. Buvo kieta kova už būvį. Berne susikūrusi ir tik du metus egzistavusi studentų Sąjunga buvo svarbi pagalbininkė neturintiems studentams. Prie Universitetų buvo įkurtos valgyklos, kuriose studentai galėjo už pusantrą-du frankus sočiai pavalgyti. Per Raudonąją Kryžį gavome rūbų. Šveicarijos lietuviai –studentai pradėjo studijas, nežinodami, kaip pragyventi. Universitetai nuo mokesčio už mokslą atleido, bet kambariui ir maistui pinigų reikėjo patiems susirasti. Kreipėmės į Lietuvos Pasiuntinį Šveicarijoje Ed. Turauską ir prašėme patarimo, ką daryti. Jis atsakė, kad pats padėti negali, bet rūpinsis, kad gautume stipendijas iš Amerikos lietuvių. Senoji Amerikos lietuvių karta-daugiausiai paprasti darbininkai-mus noriai parėmė. Universiteto registracijai Ed. Turauskas davė raštiškus patvirtinimus, kad stipendijas mes gausime

Konsulas p.S.Garbačiauskas gaudavo dolerius iš Amerikos ir čia, Šveicarijoje per seniūnus išdalindavo studentams. Berne kurį laiką seniūno pareigas ėjau aš. Stipendija buvo nedidelė (studijų mėnesiais gaudavome po 200 SFr., per atostogas-nieko.), bet badauti nereikėjo. Tuo pačiu metu studijavę suomia gaudavo 500 SFr.

Jūs buvote vienas iš tų lietuvių, kurie 1948m. Berne suorganizavo Šveicarijos lietuvių sąjungos Berno skyrių. Kokius darbus nuveikė šis skyrius? Kokias ryškesnes asmenybes iš to laikotarpio Jūs prisimenate?

Iki Pasaulio Lietuvių Bendruomenės įsikūrimo stiprios Šveicarijos lietuvių sąjungos nebuvo. Žinoma, studentai palaikė ryšius, vasario 16-osios proga susirinkdavom dažniausiai Berne, aptardavom svarbiausius dalykus. 1948m. baigiau studijas, pradėjau dirbti, rašiau disertaciją. Taigi, buvau labai užsiėmęs.

Dr. J. Steponavičius, Dr. V. Dargužas ir Estijos Garbės konsulas Šveicarijoje H. Graf visada turi apie ką padiskutuoti

Bet pagal savo galimybes bendravau su Berno ir visos Šveicarijos lietuvių bendruomene.

Gerai prisimenu Dr. Petrą Radvilą, Dr. A. Kušlį, buvusį Lietuvos Pasiuntinį Berne Ed. Turauską, buvusį Lietuvos Ministrą L. Prapuolėnį, Dr. A. Gerutį su žmona. Vėliau prie mūsų prisijungė Šveicarijos diplomato Lietuvoje žmona Irena Kāstli-Augevičiūtė ir kt.

Džiaugiuosi, kad „Šveicarijos lietuvių žinios“ po 50 metų vėl prisikėlė gyvenimui. Linkiu kuo geriausias sėkmės.

Kalbėjosi ŠLB valdybos pirmininkė J. Vaitkevičienė

LIETUVIŠKO ŠOKIO SŪKURY

Susitikimas su viena iš vyriausių mūsų bendruomenės narių – Johana Stasiulienė

Tuo laiku, kai Lietuvos vardas visais būdais sovietų buvo trinamas iš pasaulio žemėlapių, reikėjo tą vardą gelbėti ir neleisti jam išnykti, pasakoti pasauliui, kad Lietuva buvo, kad turėjo savo kultūrą, kuri dar nėra mirusi. Bene daugiausia sumanumo, jėgų ir meilės tam tikslui įdėjo lietuvaitė, tautiškų šokių mokytoja iš Šakių.

Dailininkės J. Katiliūtės 1985 m. sukurta šokių ratelio emblema

„Mes visi po karo buvom labai susirūpinę Lietuvos likimu. Visi kažką pagal savo jėgas darė. Atsitiktinai sužinojau, kad čekai turi savo tautinių šokių ratelį. Tuomet ir pagalvojau, o kodėl mes, lietuviai, negalėtume susiburti? Iš pradžių atrodė, kad tai įgyvendinti neįmanoma, nes mūsų, jaunų ir šokančių, buvo nedaug. O kodėl gi mūsų tautinių šokių negalėtų šokti šveicarai? Pradėjome agituoti Ciūricho universiteto, ETH studentus, savo draugus ir gerus pažįstamus. Niekada neužmiršiu to džiaugsmo, kurį išgyvenom, kai buvo sušokti pirmieji šokiai. Taip pat neužsimiršta ir vargai bei rūpesčiai. Reikėjo stengtis suburti kolektyvą, rūpintis rūbais. Dalį rūbų atsiųsdavo iš Lietuvos, daug siuvome ir siuvinėjome patys. Viskam reikėjo lėšų, o jų nebuvo. Ratelio išlaikymui atiduodavau ne tik visą savo atlyginimą, bet ir širdį... Turėjau turtingą draugą šveicarą, kuris man piršosi, bet jam nepatiko toks mano aukojimasis šokiams. Kartą jis taip ir pasakė, kad, kai aš jo būsiu, tam aukotis neleis. Nesutikau tekėti, nes žinojau, kad be savo šokėjų ir šokių negalėsiu

- Ponia Johana, kaip Jums atėjo idėja kurti lietuviškų tautinių šokių ratelį?

J. Stasiulienė su šokėjais. 1985 m.

gyventi...Mano šokėjų ratelis gyvavo 30 metų! Sokome visoje Šveicarijoje, Italijoje, Austrijoje, Vokietijoje...Tai buvo neužmirštamai prasmingi metai, dėl kurių buvo verta gyventi.“

J. Stasiulienė spalio mėnesį aplankė A. Gageckienė ir J. Vaitkevičienė

Kai kurie p.Johanos šokėjai, dabar jau irgi garbingo amžiaus sulaukę, nepamiršta savo mokytojos. Aplanko ją, pasidalina prisiminimais, likusiais brangiais abiem tautoms: šveicarams ir lietuviams.

Pokalbis su Šveicarijos lietuvių bendruomenės valdybos pirmininke Janina Survilaite - Vaitkevičienė

Kaip atrodo ŠLB šiandien?

ŠLB niekada nebuvo gausi. Per paskutinį dešimtmetį padidėjo daugiau nei penkis kartus. Šiandien mūsų yra apie pusantro šimto. Maždaug 80% sudaro jaunimas. Tai studentai, jauni specialistai bei atitekęsios lietuvaitės.

Kaip bendrauja trys lietuvių kartos bendruomenėje? Ar nebūna nesutarimų tarp senbuvų ir neseniai atvykusių?

Sutariame tikrai gerai. Vyriausioji Šveicarijos lietuvių karta visus atvykusius sutinka labai geranoriškai. Prieš tris metus pasikeitė bendruomenės valdyba. Atėjo nauji žmonės. Senieji nenusivylė naujos valdybos darbu. Galiausiai pacituoti ilgametės bendruomenės išdėtininkės ir sekretorės Irenos Kaestli- Augėvičiūtės atsiliepimą apie mūsų Vasario 16-osios renginį: "Noriu jums pareikšti padėką už taip gerai ir turiningai pravestą Vasario 16-osios minėjimą. Viskas buvo su meile paruošta, ir naujieji bendruomenės nariai parodė, ką jie gali. Malonu, kad liko dvasia, ir srovė teka toliau. Ačiū". Toks ponios Irenos mūsų darbo įvertinimas ypač brangus ir reikšmingas.

Nors mūsų jaunieji nariai labai užimti: studijos, darbas, naujų specialybių įsigijimas, vaikučių auginimas ir t.t. Jie suranda laiko dalyvauti bendruomenės renginiuose, padeda juos organizuoti. Pačiais geriausiai žodžiais norėčiau paminėti Ciūricho universiteto studentę Gražina Staniūtę- Hagopian, doktorantus Dainių Perednį ir Algirdą Žiogą, teisės studentę Neringą Gražinytę, anglų kalbos mokytoją Jūratę Caspersen, pianistę Neringą Balnytę, Jurgą Ruesch, Dianą Brunner, neseniai iš Vokietijos persikėlusią Rūtą Zimmermann ir kt.

Kaip sekasi lietuviams Šveicarijoje? Ar atsiranda kokių nors problemų, dėl kurių reiktų kreiptis į Šveicarijos LB valdybą?

Žmonės visada turi problemų, ypač gyvenant svetimam krašte. Bet, reikia pasakyti, kad mūsų jaunieji yra išsilavinę, protingi ir savarankiški. Jie su asmeninėmis problemomis susitvarko patys. Kas kita yra mums visiems, čia pasilikusiems, kai pats mūsų likimas tampa pačia didžiausia problema. Šveicarai nesupranta, jog ne mūsų kaltė, kad praėjusio amžiaus vidury ekonominiame, politiniame, kultūriniame Europos žemėlapyje neliko mums vietos. Todėl mes turime aiškinti ir aiškintis, kas mes tokie ir kodėl esame, lyg neturėtume apskritai teisės kažkur gyventi. Prieš dešimtmetį net patys didžiausi politikai klausdavo mūsų, ką mes duosime pasauliui, kai būsime laisvi? Iš tiesų, ką mes galime duoti, jei mūsų naudingos iškaskenos – tik protėvių kaulai, kurių išskyrus mus pačius, niekam nereikia. Lietuvos ir Šveicarijos likimai labai skirtingi. Gyvendami čia, mes visų pirma turime suprasti, kad gyvename ypatingame krašte, kuris šimtmečiais išliko vientisas, nemindomas svetimų, neokupuotas. Todėl šiandien garbingai stovi šalia pačių galingiausių ir didžiausių pasaulio valstybių. Mūsų Tėvynė per šimtmečius naikinta, okupuota ir žeminta svetimųjų net už tūkstančio kilometrų kasdien primins savo kančias, ir mes visada alsuosime jos skaudžiu paveldu. Gražu, kad mes sugebame vienas kitą pastiprinti paguosti, padėti.

O kaip su Šveicarijos lietuvių bendruomenės istorijos rašymu? Ar turėsime kada išsamią ŠLB istoriją?

Praėjusių metų pabaigoje gavome laišką - kreipimąsi į visas pasaulio lietuvių bendruomenes kuo greičiau pateikti savo bendruomenių gyvavimo aprašymus ruošiamai knygai „Pasaulio lietuvių bendruomenės“. Neatsiliepti į kreipimąsi negalėjome. Kažkas turėjo to darbo imtis ir kuo greičiau. Darbas nebuvo lengvas, nes ŠLB neišsaugojo jokių bendruomenės dokumentų, archyvų. Kreipiausi į visus vyriausiosios kartos atstovus, prašydama žodinės, rašytinės, dokumentinės pagalbos. Danguma reagavo labai geranoriškai: rausėsi po savo archyvus, albumus, atgaminėjo savo atmintyje jau užmirštus dalykus, siuntė man. Susipažinusi su atsiužta medžiaga, džiaugiausi, kad visa tai pradėta pačiu laiku, kad dar gyvi žmonės, kurie gali pateikti brangių mums visiems dalykų, kuriems jau nebus lemta pražūti. Leidybinei knygos „Pasaulio lietuvių bendruomenės“ komisijai gegužės mėnesį atiduotas mūsų bendruomenės gyvavimo aprašymas.

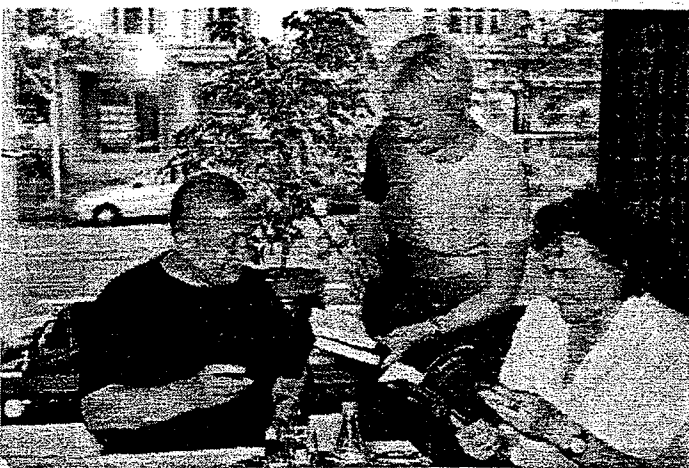
Taigi ŠLB istorija rašoma toliau. Turime sumanymų ateity ŠLB istoriją išleisti atskira knyga.

Kaip besusklostytų mūsų gyvenimas svetimam krašte, kokius darbus benuveiktume - visada liksime sujungti su savo Tėvyne, jos problemomis. Iš mūsų išgyvenimų ir netekčių, mūsų džiaugsmų, mūsų darbų ir rūpesčių gims vis nauji istorijos puslapiai.

Kokie yra Šveicarijos LB dabarties ir ateities planai?

Svarbiausias mūsų uždavinys - palaikyti ryšius su Lietuva ir Pasaulio LB, suburti Šveicarijoje gyvenančius lietuvius, padėti integruotis, išlaikyti lietuviybę. Visada bus reikalinga gerai organizuota bendruomenė, turinti tvirtus ryšius su vietiniais žmonėmis ir šveicarų organizacijomis. Pastaruoju metu džiugina ir teikia daug vilčių tvirtėjantys ryšiai su „Handelskammer Schweiz-Baltikum“, „Schweizerisch - Baltisches Hilfskomitee“. Manau, kad mūsų bendruomenė ateityje bus pajėgi atlikti daug naudingų darbų.

Kalbėjosi Birutė Gujer

Czeslovas Miloszas kalbėjo, kad jo gimtojoj Lietuvoj literatūra skaitoma kitaip nei Vakarų kraštuose. Kultūra ir menas dėl istorinių bei vidinių aplinkybių čia kuriama kitaip. Dažnai tautos dėmesys būdavo sutelkiamas ne į prekybą, ne į ūkio ir raštiją.

Iš archyvų matyti, kaip lietuvišką knygą brangino pokario pabėgėliai. 1953 m. Šveicariją iš Lietuvos pasiekusių knygų sąrašė yra tokia literatūra: Lietuvių* poezijos antologija, Valančiaus raštai, K. Bradūno eilėraščiai, Vydūno, A. Maceinos, prof. Skardžiaus darbai ir kt.

Nemažai knygos mylėtojų yra ir ŠLB šiuo metu. Š. m. kovo mėnesį J. Caspersen iniciatyva buvo įkurtas Knygos klubas, kurio pirmajame susirinkime dalyvavo rašytojas Jurgis Kunčinas. Jis supažindino klubo narių su dabartinės lietuvių literatūros padėtimi. Birželio 1 dieną klube įvyko rašytojo kūrybos vakaras, kuriame pagrindinį pranešimą „Moderni individualios sąmonės apraiška“ skaitė Jurga Ruesch.

Moderni individualios sąmonės apraiška, arba susitikimas su rašytoju Jurgiu Kunčinu

Kiekviena tauta yra stipri ir nepažeidžiama tol, kol ji nepamiršta savo šaknų, prisimena ir puoselėja savo kultūrą. Kuriai priklauso ir literatūra. Literatūroje – kaip ir gyvenime – yra laikas maštyti, laikas kalbėti, ir laikas veikti. Nuo kitų žmogaus dalyvavimo istorijoje būdų literatūra skiriasi tuo, kad ir mintį, ir veiksmažodį išreiškia meniniu žodžiu, kuris pasiekia žmones ir tolimiausiuose žemės kampeliuose. Tokios minties vedami mes ir susitikome birželio 1 dieną aptarti ir padiskutuoti apie Jurgio Kunčino naują romaną „Kasdien į karą“ bei satyrų knygą „Laisvė yra brangi“. Rašytojas dalyvavęs mūsų diskusijoje buvo sužavėtas Šveicarijoje gyvenančių lietuvių entuziazmu, domejimuosi Lietuvoje gyvenančių rašytojų kūriniais, nors jo avangardiškas knygų

pasaulis ir susidūrė su kritiška kai kurių klubo narių nuomone.

Mano manymu avangardizmo vertybės yra labai specifinės. Mesti iššūkį tradicijoms, pademonstruoti naujas viliojančias meno galimybes, išjudinti evoliuciją, užmegsti

kitonišką kontaktą su publika – visa tai, pasitarnauja giluminiam vystymuisi. Nors J. Kunčino pavaizduota tikrovė nėra patraukli ar žavi. Satyrų knygoje „Laisvė yra brangi“ bjaurasties elementai pabrėžia ribą tarp svajonės ir realybės, tačiau jie nėra atsitiktiniai – tai šios realybės specifinės ypatybės. Kita vertus yra būdinga ir tai, jog rašytojas kalba daugiau apie paviršutines susvetimejusius visuomenės apraiškas, stengdamasis išlaikyti deramą pusiausvyrą tarp optimistinių ir pesimistinių išvadų. Čia vaizdinės detalės interpretuojamos kaip prasmės ženklai, o daiktai – kaip moralinės vertybės. Intensyvi žmonių santykių, mąstysenos, papročių ir konfliktų žvalgyba. Tai tarpžmoginės komunikacijos tipas, kuriam rūpi nebe jausmų išraiška, nebe grožio ieškojimas, bet tiesos išsakymas. Abiejose knygose vyrauja laisvės, mirties, susvetimėjimo ir meilės tematika. Tiek satyrų knygoje „Laisvė yra brangi“, tiek satyriniame romane (aš drįstu jį taip vadinti) „Kasdien į karą“, herojai juda uždaroje, tiek savo sukurtoje, tiek aplinkybių lemiamoje erdvėje tinkamoje imituoti pragarą ir iš kurios panorėjęs negali išeiti. Šiai erdvei yra būdinga stazė, įkyrėjęs kartojimasis, priverčiantis herojus nuklysti į savo praeitį. Kadangi knygose vaizduojama visuomenės moralinės intergracijos krizė, šokiruojantys žodžiai bei keiksmazodžiai įvairiomis kalbomis, vadinu knygas avangardinėmis.

Laisvės ideja yra graži, tačiau nežinojimas kaip ją plėtoti, iššaukia vidinį konfliktą, tiek visuomenėje, tiek atskirame individe. Romane „Kasdien į karą“ vaizduojamas personažas yra analitikas, siekiantis prisikasti iki archetipinių determinančių, lemiančių individo orientaciją pasaulyje. Jis ieško dvasinės nederinės ir susvetimėjimo priežasčių, plėtoja asmenybės dvilypumo monologą. Skaitant šias knygas, apima keista nuojauta, kad personažam kasdienis gyvenimas atrodo panašus į klaidų labirintą, kur už kiekvieno posūkio laukia dygliuota užtvara ar paslėpta duobė. Menki buitines nesklandumai kaip mat virsta į būtines problemas, kurios kelia stresinę būseną ir skausmingas refleksijas. Tai kartu ir savo menkumo suvokimo pojūtis, kai nebeįmanoma asmenybės harmonija, kuri padėtų priešintis svetimo pasaulio spaudimui, nuo kurio vienintelis išsivadavimas yra mirtis.

Didelį vaidmenį, demaskuojant apgaulingus ideologinius stereotipus, varžančius dvasios gyvastingumą ir intelekto energiją, suvaidino skepsis ir ironija. Parodija išlukštena svetimybių (šiuo atveju ideologinių ir kalbinių) turinį, parodo „naujkalbės“ neadekvatumą gyvai minčiai. Paradoksas, kaip pasaulio suvokimo būdas, ir kartu artėjantis link nihilizmo susvetimėjusio pasaulio reflektavimas yra svarbi mūsų amžiaus mąstysenos dimensija ..

Š. m. lapkričio 23 d. Knygos klube įvyko rašytojo R. Granausko kūrybos aptarimas. Pranešimą „R. Granauskas – dabartinės lietuvių literatūros kontekste“ skaitė J. Ruesch. Prisiminimais iš susitikimų su rašytoju pasidalino A. Kurmanavičienė, pasisakė J. Vaitkevičienė, J. Caspersen ir kiti.

Kitas Knygos klubo susirinkimas įvyks 2002m. kovo mėnesį.

Norintys dalyvauti Knygos klube arba įsigyti naujų knygų iš Lietuvos, pageidavimus gali siųsti Jūratei Caspersen : jurate@caspersen.ch

STUDENTAI IR...

„Aš noriu sugebėti groti viską...ir pasakyti apie kūrinį, kad jis per sunkus man labai nemalonu.Muziko profesijoje negalima būti vangiam, reikia pačiam stvertis iniciatyvos“-sako atkakli, talentinga lietuvaitė,Lietuvoje gerai žinomų muzikų dukra Eugenija Kuprytė., treti metai tęsianti studijas Winterthuro konservatorijoje.

„Šveicarijos lietuvių žinios“ pateikė jai tris klausimus.

- 1.Kas ir kada paskatino Tave tolimesnėms studijoms Winterthure?
2. Kas dar iš Lietuvos studijuoja kartu su Tavim? Kaip jiems sekasi?
- 3.Prieš porą metų laikraščio „BLICK“ straipsnyje „Prasmingi garsai“ Tave apibūdino, kaip „kryptingą atlikėją, kylančią naujojo tūkstantmečio žvaigždę“. Mes visi tuo labai didžiavomės ir džiaugėmės. Tokiam vardui pateisinti reikia įdėti daug darbo ir širdies. Kaip Tau sekasi?

. Baigusi du kursus Lietuvos muzikos Akademijoje, 1995.m. atvažiavau į Tarptautinius meistriskumo kursus pas prof. R.Buchbinder Ciūriche. Kursai truko dvi savaites, buvo labai įdomūs ir naudingi. Kasdien maždaug iki pietų vykdavo užsiėmimai, po to pasiruošimas kitos dienos kursams, na, o vakaro laiką skyrėme pažinčiai su Šveicarija Kursuose dalyvavo jauni muzikai iš įvairių šalių. Su dauguma jų palaikau ryšius iki šiol . Būtent, tada pirmą kartą ir kilo mintis, baigus bakalauro studijas Lietuvos muzikos akademijoje, studijas toliau tęsti Šveicarijoje. Kursuose susidragavau su pianiste iš Gruzijos Tamriko, kuri jau tada pasiliko studijuoti Ciūriche. Susirašinėjome. Kai 1997 m atvažiavau į Meistriskumo kursus Liucernoje, mes vėl susitikome. Ji supažindino mane su savo tuometiniu dėstytoju Hans – Jürg Strub, kuriam aš turėjau progą pagroti. Jis man pasiūlė stoti pas jį mokyti.1998 m. buvo

paskelbtas konkursas dviem Valstybinėms Šveicarijos stipendijoms Baltijos šalių studentams. Laimėjusi šią stipendiją ir sėkmingai išlaikiusi stojamuosius egzaminus, atvažiavau tęsti studijų Winterthuro – Ciūricho Aukštojoje muzikos mokykloje. Na, o šių metų birželio mėnesį įvyko mano „Konzert – diplom“ koncertas. Dėkoju visiems ŠLB nariams, kurie buvo atėję paklausti mano grojimo.

Winterthure mokosi dar du lietuviai. Fortepijono studijas pas prof. K .Ščerbakovą sėkmingai tęsia Tomas Daukantas (Lietuvos Muzikos akademijoje baigęs prof. O. Šteinberg fortepijono klasę) ir Vilija Poškutė (studijavusi pas doc. L. Drąsutienę)

Bet kurioje veikloje norint ko nors pasiekti, reikia daug ir iš širdies dirbti. Manau, kad kiekvienas žmogus, kuris dirba širdžiai mielą darbą , stengiasi jį atlikti kuo geriau, kad liktų patenkintas savimi ir savo darbo rezultatais. Jei tai džiugina kitus – teikia dar daugiau pasitenkinimo. Na, o jei dar kažkas ir didžiuojasi – ar gali būti didesnis atpildas už įdėtą darbą ?

JAUNI SPECIALISTAI ŠVEICARIJOJE

Paskutiniai metai buvo labai sėkmingi informacinių technologijų specialistams. Daugelis Europos valstybių nutarė leisti užsienio specialistams padirbėti firmose, kurioms trūksta atitinkamos kvalifikacijos darbuotojų. Tuo pasinaudojo ir septyni informatikos specialistai. Aleksas Belogonovas, Vilius Zabulionis, Saulius Vosylius, Žilvinas Katkus, Darius Krasauskas bei Eglė ir Audrius Dranevičiai. Jie atvyko dirbti ir gyventi į Šveicariją. Čia pateko skirtingais keliais. Darius išidarbino asmeninių kontaktų dėka, Aleksas ir Vilius perėjo iš Lietuvos ABB į Šveicarijos ABB Badene, o likusieji (Audrius, Eglė, Saulius ir Žilvinas) atsiliepė į skelbimą internete ir buvo įdarbinti padedant šveicarų kompiuterinių mokslų specialistus įdarbinančiai firmai „ CBA „ (Computer Brainware Advisors“. Visi gavo legalius darbus, leidimus gyventi Šveicarijoje ne tik jiems patiems, bet ir jų šeimoms.

Šveicarija tikrai graži šalis, ir nė vienas negali skųgti gyvenimu. Kartais pasiilgsti Lietuvos lygumų, Baltijos jūros, brangių artimųjų ir darugų, likusių Lietuvoje. Bet čia atsiveria galimybės susipažinti su žmonėmis iš įvairių pasaulio vietų, aplankyti kaimynines šalis, pasisemti patirties ne tik savo profesinėje srityje.

Trumpos pažinties su informatikų grupele iš Lietuvos pabaigai Viliaus Zabulionio atsakymas į klausimą, ar jam patinka čia gyventi, kiek ilgai ketina pasilikti Šveicarijoje, ir kuo jis nepatenkintas šioj šaly.

„Šveicarijoje man labai patinka. Neslėpsiu, kad važiuoti čia paskatino noras daugiau uždirbti, tačiau pabuvęs ilgiau supratau, kad čia gyventi man patinka. Kada grįšim į Lietuvą – dar nežinau. Tikrai ne anksčiau, nei po dviejų metų. Mano žmona Sonata įstojo į St. Galeno universitetą, tarptautinio verslo vadybos magistratūrą. Jos mokslai užtruks dar porą metų, todėl dabar dar tikrai anksti galvoti apie grįžimą. Kas blogai?

Parduotuvės per trumpai dirba .“

Eglė D.

Atvežė hernelis svetimon šalelėn

Kaip Tavo žvilgsnis degina, kaip žeidžia
kaip gniaužia kvapą ir kaip stingdo kraują...
Mintis sujaukia... Ir nebepaleidžia,
Akių gelmė skandinti nesiliauja...

Nebežinau, kur vakaras, kur rytas,
kas juoda, o kas balta (ar žinojau?)
Pasaulis mano, logika pagrįstas,
mirksniu subyra, egzistuoti nustoja.

Kaip viskas sena, ir kaip skaudžiai nauja-
Tas protrūkis jausmų, kurian patekom...
Nebelaikyki, leisk sugrįžt, maldauju,
atgal į saugų ir banalų „VAKAR“...

Susipažinkite – tai Laura Richner, ištekėjusi už
šveicaro. Laura rašo labai nuoširdžius, moteriškus eilėraščius.

Nors šeimoje kalbama vokiškai, tačiau 3 metų dukrytė Mišelė moka savo lėlytėms padainuoti ir
lietuviškai. Paklausta, kodėl su žaisliukais ji dažniausiai taip pat kalbasi lietuviškai, atsako, kad taip
žaisliukai ją geriau supranta.

Upė be vandens
Kapas be akmens
Aš sužvarbęs paukštis
Vienišo rudens

Paukštis be sparnų
Naktys be sapnų
Kas mane sušildys
Po aitrių šalnų

Smilga pakirsta
Širdis sužeista
Duok man lašą meilės
Atgavink mane

Duoki man vilties
Šviesą ateities
Artumos ilgiuosi
Ir stipraus peties

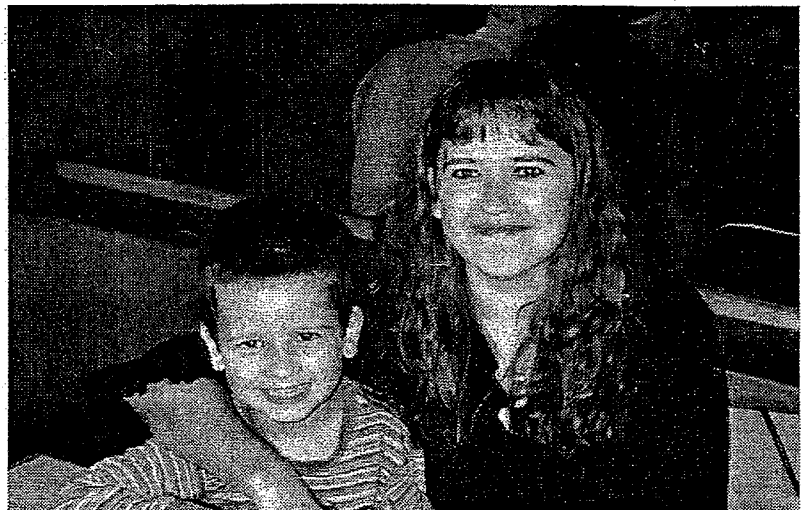
Ilgesys nakčia
Kris aistra saldžia
Gal tai mano siela
Beldžias į tave

Tai buvo prieš 5 metus. Gruodžio 3 – osios niekad napamiršiu. Visą šaltą gruodžio dieną pralaukiau vizos
Šveicarijos ambasadoje Rygoje. Kitą dieną turėjo vykti mano vestuvės Šveicarijoje, o man vizos duoti ne-
norėjo. Mano būsimas vyras siuntinėjo faksus, kurių naujų ir naujų reikalavo ambasada. Jis keletą kartų
skambino ambasadoriui ir tikino jį, kad būsimoji žmona turi būtinai atvykti, nes rytoj vestuvės... Tik likus
kelioms minutėms prieš ambasados uždarymą buvau labai šiltai Šveicarijos ambasadoriaus pasveikinta
vestuvių proga. Taip aš atsiradau čia, Šveicarijoje. Pirmieji metai buvo sunkūs: mokiausi kalbą, dirbau
senelių namuose, mokiausi. Turėjau viską pradėti iš naujo, nors lietuviškų diplomų jau turėjau. Čia man
patinka. Turiu gerą darbą, į kurį noriu eiti, ir gražius namus, į kuriuos norisi sugrįžti. Susiradau daug
draugų iš daugelio pasaulio šalių: Indijos, Peru, Tuniso, Graikijos, Ispanijos.

Palaikau ryšius su draugais Lietuvoje. Kelionės – mano aistra. Ji dabar išsipildė.
Su senąja Šveicarijos lietuvių karta artimiau pabendrauti neturiu galimybių, tačiau tuos, kuriuos tenka
dažniau matyti, labai gerbiu ir vertinu. Gražiausiu pavyzdžiu man yra ponija Ruth Hofer – daktaro Dargužo
žmona. Ji be galo pamilusi Lietuvą, savo vyro Tėvynę. Rūpinasi ir globoja kiekvieną lietuvi, čia atvykusį
ir Lietuvoj gyvenantį. Ponija Ruth žino kaip auginti rūtas, iškepti lietuvišką duoną. Lietuviškai stengėsi
pramokti, kad galėtų artimiau bendrauti su vyro artimaisiais. Tiek gero padaryti Lietuvai, kiek sugebėjo
p. Ruth man neužtektų ir dviejų gyvenimų. Mielai pabendrauju su p. Angele Gageckiene. Nors jai netoli
80 – ties, bet su galima įvairiausiomis temomis, kaip su savo bendraamžė.

Džiaugiuosi, kad esu čia, tarp labai mielių žmonių, ir didžiuojuosi savo vyru, kuris nuoširdžiai bendrauja
su lietuvių bendruomene, visada pasiruošęs padėti Lietuvai

Šveicarijoje aš jau 6 metai. Su šveicaru vyru auginame
4 metų sūnų. Su Domuku kalbu tik lietuviškai., o mano
vyras – vokiškai. Dabar jis gerai kalba abiem kalbom.
Net tėvelį mėgina išmokyti lietuviškai. Kad suprastų,
ką mudu kalbame.... Kasmet su Domuku važiuojame į
Lietuvą, ir ten jis susikalba su seneliais ir giminėmis.
Net draugų susirado, kuriuos pamoko vokiškai.....
Aš visada žavėjaisi žmonėmis, mokančiais daug kalbų.
Todėl labai džiaugiuosi, kad mano keturmetis sūnus
jau dviem kalbom kalba
Visa šeima mielai dalyvaujame lietuvių bendruomenės
renginiuose

A. Žiogo nuotraukoje : Dainora Kūng su Domuku

Vilija Bühler